

Alla skåningar får betala för Lunds spårväg

Under närmast kuppardade förhållanden fattade Lunds kommunfullmäktige den 17 december 2015 ett beslut i miljardklassen, som kommer att påverka Lundabornas ekonomi under lång, lång tid. Det handlar om beslutet att sätta igång bygget av spårväg från Lunds C till Brunns- hög och ESS. Beslutet innebär också att det kommer att finnas 540 miljoner kronor mindre till alla skåningars sjukvård, eftersom Region Skåne ska betala för spårvägsdepån och spårvagnarna.

Vi tycker att alla Lundabor och andra skåningar har rätt att få veta vad som händer, samt varför spårvägar i Lund är ett allvarligt ekonomiskt risktagande och dessutom en dålig idé.

Häng med – så här gick det till i Lund

Under förutsättning att staten via Trafikverket skulle ge Lund 388 miljoner kronor ville kommunstyrelsen ge igångsättnings- tillstånd för spårvägen i Lund. Därför togs ärendet upp i full- mäktige den 17 december.

På morgonen den 17 december var de spårvägspositiva partierna överens om att förutsättningen för ett igångsättnings- beslut skulle vara att staten beviljar 388 miljoner kronor, dvs hälften av kommunens kostnad. (Det hade kommunstyrelsen beslutat redan tidigare.) Strax före kl 9 samma morgon kom be- sked om att staten bara beviljat 298 miljoner kr i bidrag till spårinvesteringen, alltså 90 miljoner kronor mindre.

Då bestämde de båda kommunalråden Anders Almgren (S) och Emma Berginger (MP) att strunta i att förutsättningarna plötsligt förändrats. De lade fram ett nytt förslag till beslut till fullmäktige. Det innebar att 90 miljoner kronor måste hittas på annat sätt. Det nya förslaget presenterades för ledamöterna vid sittande bord. I debatten uttryckte Emma Berginger sig anmärkningsvärt vid flera tillfällen och följande slutsats är häpnadsväckande noncha- lant gentemot Lunds skattebetalare:

“Jag tror att vi kommer att lösa medfinansieringen genom extern medfinansiering, men skulle det av någon anledning inte gå vägen, tror jag vi är beredda att ta den risken.”

I klartext betyder detta att hon är beredd att allvarligt riskera kommunens ekonomi. Detta i ett läge där kommunens netto- låneskuld uppgår till hisnande 1 950 miljoner kronor. Samtidigt är underhållet av kommunens skolor, gator och fastigheter eftersatt och det prutas inom vård och omsorg.

Vid omröstningen röstade 28 ledamöter emot (C, FI, FNL, KD, M och SD) och 36 för (L, MP, S och V) att ge klartecken till spår- vägsbygget i Lund. Att Liberalerna (före detta Folkpartiet) röstade för är anmärkningsvärt, eftersom Ulf Nilsson (lokal partiföreträ- dare) samma eftermiddag uttalat i Sydsvenskan att “det är orimligt att Lundaborna ska behöva betala en större del än hälften”. Almgrens och Bergingers kupp lyckas således tack vare en ko- vändning från Liberalerna.

Beslutet innebär att kommunens kostnad stiger med 90 miljoner kronor och att de saknade pengarna ska sökas genom extern medfinansiering. Oklart från vem och hur! Det är ett allvarligt svaghetstecken att fullmäktigeledamöterna, oavsett åsikt i spårvägsfrågan, accepterar beslutsfattande på dessa lösa och osäkra grunder.

Det är din plånbok som drabbas

Totalt handlar det om en investering på 1 316 miljoner kronor. Lunds kommun ska bekosta spår- anläggningen (räls, elledningar etc.) för beräknade 776 miljoner kronor. Region Skåne ska bekosta spårvagnar och depå för 540 miljoner kronor. Lundaborna får alltså betala till alla delar av spårvägskostnaderna. Övriga skåningar får vara med och betala 540 miljoner kronor, via skatten till Region Skåne. Det är pengar som annars kan användas i sjukvården.

Det finns dock en stor risk att spår- anläggningen blir mycket dyrare. Varför? Därför att den beräknade kostnaden är låg i förhål- lande till andra spårvägsprojekt och stora infrastrukturprojekt blir ofta dyrare än ursprunglig beräkning. Den expertgrupp som på kommunens uppdrag har granskat spårvägsprojektet har pekat på riskerna och varnat för att projektet kan bli upp till 200 miljoner kronor dyrare. Spårvägsbygget är ett högriskprojekt!

Spårvägen behövs inte

Spårvägsanvändarna har i princip tre skäl till att bygga spårväg: kapacitet, stadsutveckling och miljö.

Behovet av hög kapacitet var tidigare det starkaste argumentet. Det är sant att en spårvagn har större kapacitet än en vanlig stadsbuss. Nu finns emellertid bussar (typ Malmöexpressen) vars kapacitet motsvarar en spårvagns.

Helt avgörande är dock att stor kapacitet inte behövs förrän runt år 2040. Det säger till och med den sakområdesexpert kommunen anlitat. Och dessutom gäller detta bara om kommunens mycket optimistiska prognoser för stadsdelen Brunns- högs utbyggnad slår in.

Stadsutvecklingsskälet är argumentet för dagen. Spårvägsanvändarna tror att just spårväg, på ett magiskt sätt, skulle öka kollektivt resande och främja utbyggnaden av Brunns- hög mer än moderna laddnings- bara elbussar. Denna tro ifrågasätts starkt av trafikforskare. Spårvägsanvändarna menar vidare att spårvägens oflexibilitet är dess styrka.

Attraktiv kollektivtrafik är viktig men denna kan utformas bättre, billigare och mer flexibelt med moderna eldrivna bussar som kan gå på en egen bana, precis som spår- vagnen.

Miljöskälen dominerade när bussar an- vände diesel. Nu när bussar kan drivas med biogas eller el är detta argument inte längre aktuellt.

Spårväg är en dyr, gammalmodig och oflexibel lösning!

Alternativen är bättre

Alternativet till spårväg på sträckan Lund C till ESS är moderna laddningsbara elbussar som delvis går på egen bana. Storleken på bussarna och turtätheten kan anpassas i takt med att resandeunderlaget växer. Design, betalningslösningar och stationsutformning kan utformas på samma sätt som för den planerade spårvägen.

Politikernas ensidiga fixering vid spår- väg har också inneburit att modernisering och miljöanpassning av stadsbussarna har lämnats därefter. För en tredjedel av kostna- den för den nu beslutade spårvägen skulle alla stadsbussarna, inklusive de som ska gå till Brunns- hög, kunna bytas ut mot moderna laddningsbara elbussar. Kommunen skulle då få en enhetlig och attraktiv kollektivtrafik. Till en mycket lägre kostnad!

Blir det spårväg nu?

Ja, allt talar tyvärr för att kommunen kom- mer att bygga spårväg på sträckan Lund C till ESS. Det är ett misslyckande. Det är i första hand du som Lundabo som får betala detta misslyckande i form av högre skatter och/el- ler sämre kommunal service, och försämrad stadsmiljö. Alla skåningar får dock vara med och betala över skatten till Region Skåne. För att inte detta ska ske krävs att något oväntat händer.

Men – hur blev det så här?

Ett avgörande skäl till att spårvägsplanerna kan genomföras är att allmänheten aldrig blivit ordentligt informerad. Politiker och tjänstemän ville inte informera och föra en dialog på ett sätt som var rimligt med tanke på frågans stora betydelse.

Framtida spårvägsplaner

Det finns planer på omfattande utbyggnad av spårvägar efter etapp 1: Lund C–ESS. Följande sträckor planeras. Etapp 2: ESS– Dalby. Etapp 3: Lund C–Staffanstorps. Särskilt etapp 3, som går från Lund C via Kloster- gatan, Stortorget och St Södergatan, kommer att innebära stora ingrepp i Lunds stadsmiljö. Även en fjärde etapp, över Kung Oscars bro, diskuteras.

Sammanlagt innebär de olika etapperna enorma investeringar på flera miljarder kronor. Lund har redan en stor skuldbörda på nästan två miljarder och riskerar i närtid att behöva låna pengar också till den dagliga driften.

AFSL och FörNyaLund fortsätter

AFSL bevakar spårvägsplanerna i Lund och vad som händer avseende moderna elbussar och spårvagnar.

FörNyaLund kommer i alla frågor som rör spårvägen att framhålla alternativen. Fortsatt utbyggnad är inte självklar! Beslutet har också överklagats och partiet har motionerat om en kommunal folkomröstning i frågan.

Vad kan du göra nu?

Du kan skriva, mejla, ringa, sms:a eller twitt- ra till dina politiker för att förhindra fortsatt utbyggnad av spårvägar i Lund. Alla med- borgare i Lunds kommun kan ta initiativ till en folkomröstning. Hjälper inte det kan du i kommande val rösta bort oansvariga spår- vägsplaner.

FÖR NYA LUND

www.fornyalund.se • www.sparvagsfrittlund.se • www.facebook.com/AktionforSparvagsfrittLund

AKTION FÖR
**spårvägs
fritt
LUND**